

Instrumenty terytorialne w perspektywie finansowej 2021-2027

Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Lublin, 7 stycznia 2021 r.

Polityka Spójności na lata 2021-2027

W latach 2021-2027 Polska będzie realizować działania w ramach 6 celów Polityki Spójności*:

*Zgodnie z projektem ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz, COM(2018) 375 final 2018/0196 (COD) oraz ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji COM(2020) 22 final 2020/0006 (COD).

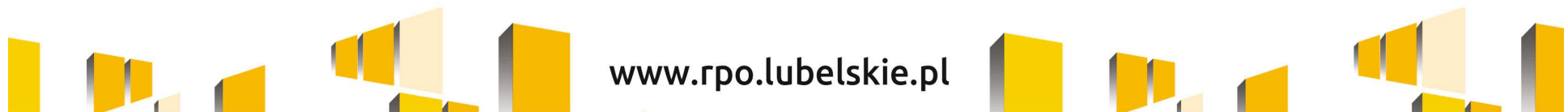
Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

Planowany kształt instrumentów terytorialnych w ramach Programu dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027:

1. **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych** (obszary strategicznej interwencji wyznaczone w projekcie *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*);
2. **Inny Instrument Terytorialny dotyczący rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich** (obszar ustalony na podstawie Gminnych Programów Rewitalizacji);
3. **Inny Instrument Terytorialny dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją** (obszary strategicznej interwencji wyznaczone w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*);

Dodatkowo, w ramach Programu planowane jest premiowanie projektów realizowanych na terenie **5 subregionalnych obszarów strategicznej interwencji (OSI)** – OSI Roztocze, OSI Powiśle, OSI Polesie, Podlaski OSI i Żywicielski OSI – w ramach działań i naborów dotyczących kierunków interwencji / tematycznych obszarów wsparcia wskazanych w *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*.

W ramach Programu nie planuje się realizacji instrumentu terytorialnego **Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność** w formule bezpośredniej.

Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

Instrument ZIT dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych 17 ośrodków miejskich:

Obszar realizacji:

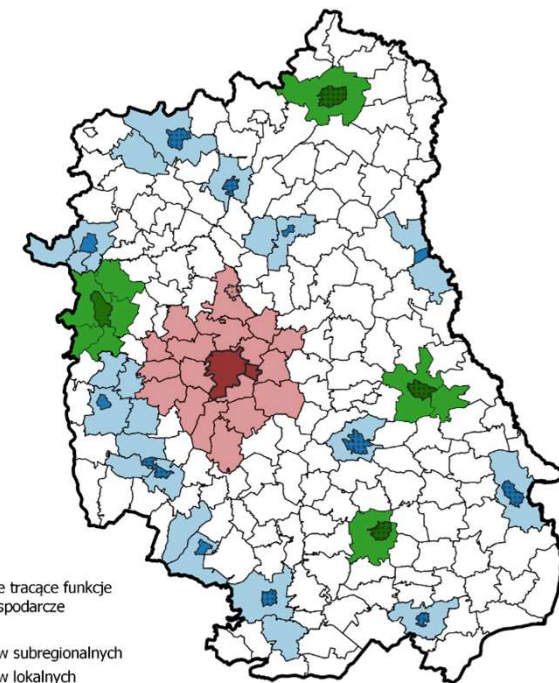
1. Miejski Obszar Funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego (Lubelski Obszar Metropolitarny);
2. Miejskie Obszary Funkcjonalne ośrodków subregionalnych: Biała Podlaska, Chełm, Puławy i Zamość;
3. Miejskie Obszary Funkcjonalne ośrodków lokalnych: Biłgoraj, Hrubieszów, Janów Lubelski, Krasnystaw, Kraśnik, Łuków, Opole Lubelskie, Parczew, Ryki, Radzyń Podlaski, Tomaszów Lubelski i Włodawa.

Na terenach MOF wyznaczonych w SRWL 2030 znajduje się również 11 obszarów strategicznej interwencji wyznaczonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jako **miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze**. 10 z tych miast (Biała Podlaska, Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Krasnystaw, Kraśnik, Łuków, Radzyń Podlaski, Tomaszów Lubelski, Zamość) jest rdzeniem MOF, natomiast miasto Lubartów znajduje się w MOF ośrodka wojewódzkiego.

Podstawa realizacji:

Strategia rozwoju ponadlokalnego (obligatoryjna dla ZIT LOM, fakultatywna dla pozostałych ZIT ośrodków subregionalnych i lokalnych) lub Plan działań ZIT.

Tryb wyboru projektów: tryb pozakonkursowy.

Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

Warunki realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych:

Zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – powołanie Związku ZIT

Wybrana forma prawna powinna być ściśle powiązana z zakresem zadań, jakie poszczególne jednostki samorządu terytorialnego chciałyby wspólnie realizować w obszarze funkcjonalnym. Zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa możliwe są następujące formy partnerstwa: **stowarzyszenie gmin, porozumienie międzygminne, związek międzygminny, powiatowy lub powiatowo-gminny.**

Przygotowanie Planu działań ZIT / Strategii rozwoju ponadlokalnego

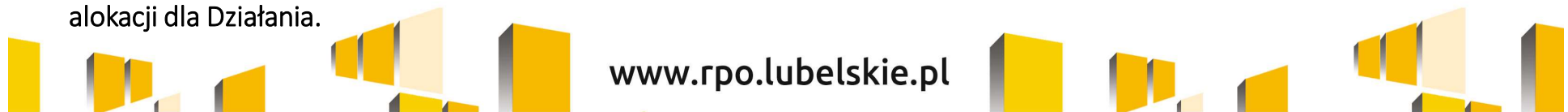
Podstawowym dokumentem w zakresie udzielania wsparcia w ramach działań realizowanych w formule ZIT jest **Plan działań ZIT**, który w szczególności pełni rolę strategii terytorialnej, o której mowa w art. 23 projektu rozporządzenia ogólnego. W projekcie ustawy wdrożeniowej wskazano, że w przypadku ZIT strategią terytorialną w rozumieniu tego rozporządzenia może być również **strategia rozwoju ponadlokalnego**, o której mowa w ustawie o samorządzie gminnym, jeśli zawiera wszystkie elementy wymagane dla strategii terytorialnej.

Wyjątkiem jest warunek realizacji ZIT dla MOF ośrodka wojewódzkiego, który jest zobligowany do przygotowania **strategii rozwoju ponadlokalnego** dla całego obszaru MOF.

Uzgodnienie i zaopiniowanie Planu działań ZIT / strategii rozwoju ponadlokalnego przez właściwą Instytucję Zarządzającą

Plan działań ZIT oraz strategia rozwoju ponadlokalnego powinny być uzgodnione, a następnie zaopiniowane przez właściwą Instytucję Zarządzającą wraz z potwierdzeniem możliwości finansowania ze środków danego Programu wskazanych w nim projektów lub przedsięwzięć.

Warunkiem brzegowym dla projektów realizowanych w formule ZIT, niezależnie od trybu wyboru projektów, jest również **spełnienie kryteriów wyboru projektów ustanowionych przez Komitet Monitorujący oraz wysokość dostępnej alokacji dla Działania.**

Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

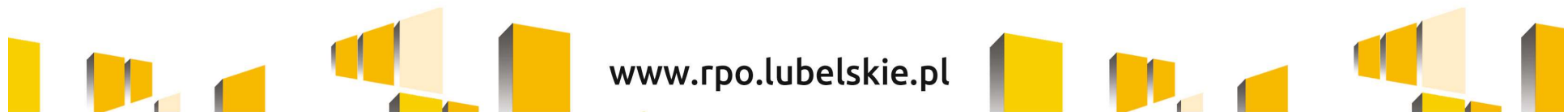
Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

STRATEGIA TERYTORYALNA

(art. 23 projektu rozporządzenia ogólnego)

ZAKRES STRATEGII TERYTORIALNEJ:

- 1) obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia;
  - 2) analiza potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru;
  - 3) opis zintegrowanego podejścia do stwierdzonych potrzeb rozwojowych i potencjału;
  - 4) opis włączenia partnerów zgodnie z art. 6 w przygotowanie strategii i jej wdrożenie.
- Strategie terytorialne mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane.

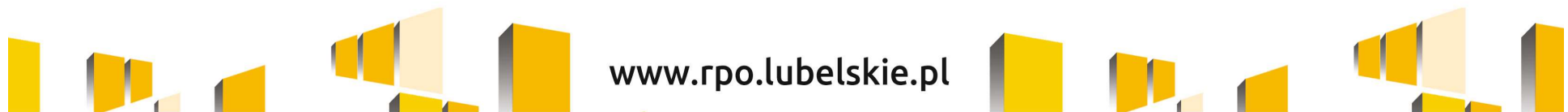
Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

PLAN DZIAŁAŃ ZIT

(art. 34 ust. 11 projektu ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2021-2027)

ZAKRES PLANU DZIAŁAŃ ZIT:

- 1) diagnoza obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów i potrzeb rozwojowych;
- 2) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwane rezultaty i wskaźniki rezultatu oraz produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego;
- 3) lista projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
- 4) źródła jego finansowania;
- 5) warunki i procedury obowiązujące w realizacji planu działań ZIT;
- 6) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych.

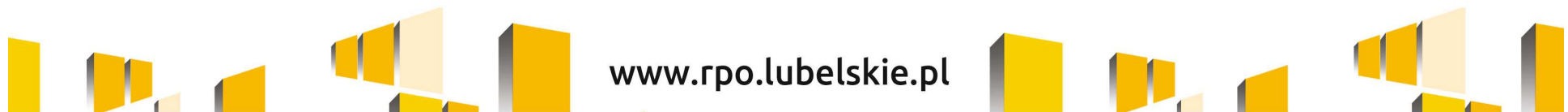
Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

STRATEGIA PONADLOKALNA

(art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym)

ZAKRES STRATEGII PONADLOKALNEJ:

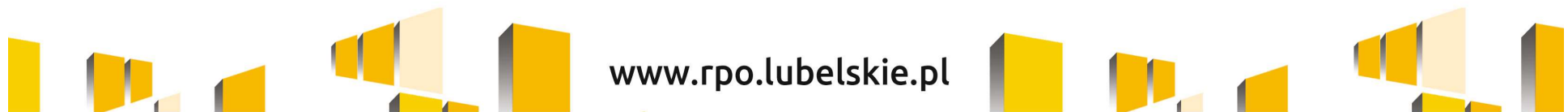
- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby tej strategii,
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 4) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 5) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 6) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 7) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 9) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 10) ramy finansowe i źródła finansowania.

Zastosowanie instrumentów terytorialnych w Programie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027

Interwencja wdrażana w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa – powinna zostać ukierunkowana w szczególności na:

1. Rozwój zrównoważonego transportu publicznego łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny (CP 2).
2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta, szczególnie w zakresie jakości powietrza (CP 2).
3. Zwiększenie efektywności energetycznej w obszarze funkcjonalnym (CP 2).
4. Wsparcie rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy w obszarze funkcjonalnym (CP 4).
5. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury (CP 5).
6. Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych (CP 5).
7. Ochrona, rozwój i promowanie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych (CP 5).
8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych (CP 5).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Publikacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego

